

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **A. F. M. S**, zast. Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2014, č. j. CPR-11180-2/ČJ-2014-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 10. 2016, č. j. 32 A 88/2014 – 42,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasně podanou kasační stížností brojí žalobce, jakožto stěžovatel, proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Napadeným rozsudkem byla zamítnuta stěžovatelova žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend Brno (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 21. 5. 2014, č. j. KRPB-33032-41/ČJ-2014-060026-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a toto rozhodnutí bylo žalovaným potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění podle ustanovení

§ 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a stanovena doba v délce šesti měsíců, po kterou stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

Krajský soud se s žalovaným shodl předně v tom, že stěžovatel nemá v České republice rodinu a nevytvořil si zde ani žádné jiné významné vazby. Nevlastní zde ani žádný hodnotný majetek a pobýval zde takřka výhradně za účelem turistiky. Stěžovatel ve správním řízení netvrdil ničeho o jakýchkoli jeho případných sociálních a kulturních vazbách, které by mohly být v důsledku správního vyhoštění zpřetrhány. Z uvedených důvodů dospěl krajský soud k závěru, že vyhoštění nebude mít nepřiměřený dopad do osobní sféry stěžovatele ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců.

Krajský soud dále zdůraznil, že se stěžovatel v České republice zdržoval pouze na tzv. turistické devadesátidenní vízum, přičemž s ohledem na to, že je studentem vysoké školy, lze důvodně předpokládat, že jeho intelektuální úroveň nemohla být na překážku povědomí o tom, že pokud pobývá na území cizího státu bez platného oprávnění či víza, bude mu hrozit vyhoštění. Krajský soud se dále pozastavil nad tím, že si stěžovatel právně neošetřil svůj pobytový status tak, aby více vyhovoval účelu vysokoškolského studia. V případě, kdy cizinec přicestuje na turistické vízum, nemůže reálně očekávat, že mu takové vízum bude prodlužováno i několik let. Stěžovateli tudíž muselo být v době započetí studia známo, že pokud svůj pobyt nezlegalizuje, nebude moci ve studiu dále pokračovat.

Ve vztahu ke studiu stěžovatele krajský soud připomněl, že stěžovatel má dle studijního a zkušebního řádu Masarykovy univerzity možnost studium přerušit bez uvedení důvodu. Odkaz na závěry rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2014, č. j. 1 A 76/2013 – 29, shledal krajský soud nepřipadným, neboť v označené věci bylo přistoupeno ke zrušení rozhodnutí správního orgánu, ve kterém zcela absentovala úvaha správního orgánu stran přiměřenosti dopadů správního vyhoštění na vysokoškolské studium cizince a jeho náklady a další prostředky v souvislosti s tímto studiem dosud vynaložené. V nynější věci se však dle krajského soudu žalovaný touto otázkou zabýval a jeho rozhodnutí proto není v uvedeném aspektu nepřezkoumatelné.

Konečně k žalobní námitce ohledně soužití stěžovatele a jeho přítelkyně (se státním občanstvím České republiky) ve společné domácnosti krajský soud konstatoval, že stěžovatel a jeho družka započali s tvrzeným sdílením společné domácnosti zjevně v době, kdy si stěžovatel byl vědom toho, že mu nesvědčí žádné pobytové oprávnění a že pobýval na území České republiky nelegálně. Správní orgány nadto nemohly stěžovatelem tvrzenou skutečnost brát v potaz, neboť tato byla prvně uvedena až v žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Na okraj krajský soud poznamenal, že stěžovatel může následně podat žádost dle § 122 odst. 5 zákona o pobytu cizinců.

Stěžovatel podává kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

pokračování

Stěžovatel trvá na tom, že jeho soukromý zájem na vystudování medicíny, které ovlivní celý jeho život, a úsilí a náklady, které on a jeho rodina do dosavadního studia investovali, převyšují veřejný zájem na jeho vyhoštění, a to zvláště za situace, kdy neoprávněný pobyt, trvající několik týdnů, využíval pouze ke studiu a nikoli k jiným nežádoucím nebo dokonce nezákonným cílům.

Krom toho správní orgány nedostatečně posoudily otázku přiměřenosti zásahu vyhoštění do soukromého života stěžovatele. Dále krajský soud ani správní orgány neposoudily dostatečně zájem žalobce na dokončení studia bez jeho přerušení a prodlužování, co možná nejrychlejší získání diplomu v oboru medicíny a následné nalezení pracovního uplatnění v daném oboru a osamostatnění se tak, aby nedocházelo k dalšímu navyšování nákladů v souvislosti se studiem a vyživováním žalobce ze strany jeho rodiny, otázku nejistoty pokračování ve studiu, pokud by byl stěžovatel nucen studium z důvodu správního vyhoštění přerušit. V tomto ohledu stěžovatel, obdobně jako v žalobě, odkazuje na závěry rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2014, č. j. 1 A 76/2013 – 29, a namítá, že se s ním krajský soud náležitě nevypořádal, když neuvedl, z jakých důvodů se proti tomuto rozsudku vymezuje. Dále se stěžovatel dovolává závěrů „rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ve věci studenta pocházejícího z Ruské federace, kterým byl zrušen trest vyhoštění s odůvodněním že vyhoštění by znamenalo významný zásah do jeho života a studia a v důsledku vyhoštění by nemohl dostudovat.“

Stěžovatel namítá, že Studijní a zkušební řád Masarykovy univerzity (dále jen „studijní a zkušební řád“), o který žalovaný opírá část odůvodnění svého rozhodnutí, nebyl v době, kdy bylo stěžovateli umožněno vyjádřit se k podkladům rozhodnutí žalovaného, součástí správního spisu a stěžovatel se tak k uvedenému dokumentu nemohl vyjádřit. Stěžovatel dodává, že přerušení studia není bezpodmínečné, neboť dle čl. 12 odst. 1 a 2 studijního a zkušebního řádu vyhoví děkan žádosti o přerušení studia pouze tehdy, splnil-li student podmínky pro zápis do následujícího semestru a ukončil-li úspěšně alespoň jeden semestr studia. V opačném případě rozhodne děkan na základě vlastního posouzení opodstatněnosti žádosti. Nelze proto postavit najisto, že by stěžovatel mohl dosáhnout přerušení studia.

Dle stěžovatele bylo žalovanému v době jeho rozhodování známo, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, neboť dlouhodobě a trvale žije ve společné domácnosti s občankou České republiky. Tento stav trvá i nadále. Povaze a nízké závažnosti stěžovatelova porušení povinnosti stanovené zákonem o pobytu cizinců není dopad správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele přiměřený.

Stěžovatel dále namítá, že není zřejmé, jak dospěl krajský soud ke zjištění, že stěžovatel pobýval na území České republiky pouze na tzv. devadesátidenní turistické vízum. Napadený rozsudek je tudíž nepřezkoumatelný.

Konečně stěžovatel uvádí, že nebylo bráno v potaz, že v případě, kdy bude stěžovateli správní vyhoštění uloženo, bude jeho žádost o dlouhodobý pobyt za účelem studia s největší pravděpodobností zamítnuta podle § 56 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Ministerstvo vnitra totiž nebude moci přihlídnout k dopadu do soukromého života účastníka řízení, jakožto studenta, když k němu nepřihlédl správní orgán prvního

stupně ani žalovaný. Ministerstvo vnitra tak odkáže na ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s tím, že ve shodné situaci žalovaný ke stěžovatelovu studiu nepřihlédl, a proto k němu nesmí přihlížet ani Ministerstvo vnitra.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil pouze tak, že kasační stížností může být napaden toliko způsob rozhodování správního soudu, který žalovaný nehodlá blíže komentovat, přičemž dále odkázal na obsah správního spisu.

Kasační stížnost je přípustná.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejprve je dle Nejvyššího správního soudu třeba uvést, že podle § 104 odst. 4 s. ř. s. platí, že *„[k]asační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.“* Nadto dle ustálené rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu je nepřipustná též případná kasační námitka, která nebyla stěžovatelem uplatněna v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač ji stěžovatel uplatnit mohl (srov. rozsudek ze dne 9. 10. 2008, č. j. 2 Afs 80/2008 – 67, či rozsudek ze dne 21. 7. 2005, č. j. 1 Azs 275/2004 – 60, dostupné na www.nssoud.cz).

Stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti novou argumentaci, jejíž obdoba nebyla vznesena v řízení před krajským soudem, namítl-li, že studijní a zkušební řád, o který žalovaný opírá část odůvodnění svého rozhodnutí, nebyl v době, kdy bylo stěžovateli umožněno vyjádřit se k podkladům rozhodnutí žalovaného, součástí správního spisu a stěžovatel se tak k uvedenému dokumentu nemohl vyjádřit, a že přerušení studia není bezpodmínečné, neboť dle čl. 12 odst. 1 a 2 studijního a zkušebního řádu vyhoví děkan žádosti o přerušení studia pouze tehdy, splnil-li student podmínky pro zápis do následujícího semestru a ukončil-li úspěšně alespoň jeden semestr studia. Obdobně lze konstatovat, že v případě, kdy stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že se správní orgány ani krajský soud nezabývaly zájmem žalobce na dokončení studia bez přerušení a prodlužování, co možná nejrychlejší získání diplomu v oboru medicíny a následném nalezení pracovního uplatnění v daném oboru, činí tak poprvé až v kasační stížnosti, přestože argument potenciality přerušení studia vyřkl ve svém rozhodnutí již žalovaný a stěžovatel na něj tedy mohl reagovat již v řízení před krajským soudem. Popsané stížní námitky tedy nejsou z výše uvedeného důvodu přípustné a Nejvyšší správní soud se jimi nemohl věcně zabývat.

Pokud stěžovatel namítal, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný z důvodu konstatace krajského soudu, dle níž stěžovatel pobýval na území České republiky na tzv. „turistické vízum“, Nejvyšší správní soud neshledal tuto námitku důvodnou.

Vymezením pojmu nepřezkoumatelnosti se Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací činnosti opakovaně zabýval. Za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je třeba pokládat zejména takové rozhodnutí soudu, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč námitky

pokračování

účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, obdobně srov. rozsudek téhož soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73). O nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu se též může jednat např. v případě, kdy soud výrokem rozsudku zrušil napadené rozhodnutí správního orgánu, jakož i jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ale současně mu uložil další povinnosti týkající se jeho procesního postupu, a začlenil tak do výroku i část odůvodnění svého rozhodnutí (dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 As 4/2005 – 34). Naproti tomu nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí pro jeho nesrozumitelnost je dána tehdy, pokud z něj nelze jednoznačně dovodit, jakým právním názorem je správní orgán po zrušení jeho rozhodnutí vázán a jak má v dalším řízení postupovat, nebo pokud z něj nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí, nebo pokud je jeho odůvodnění vystavěno na rozdílných a vnitřně rozporných právních hodnoceních téhož skutkového stavu či pokud jsou jeho výroky vnitřně rozporné nebo z nich nelze zjistit, jak vlastně soud rozhodl, a v některých jiných speciálních případech (dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 – 25).

Nejvyšší správní soud připouští, že označení stěžovateli naposledy uděleného víza, platného do 2. 12. 2013, jakožto „turistického“ víza se neshoduje se zákonnou terminologií, nicméně je zřejmé, že tímto bylo myšleno krátkodobé vízum dle čl. 2 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 810/2009 ze dne 13. 7. 2009, o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex), v rozhodném znění. Správní spis obsahuje kopii cestovního pasu stěžovatele, opatřeného vízovým štítkem, kterým se osvědčuje udělení víza typu „C“. Podle přílohy VII. bodu 7. vízového kodexu se písmenem „C“, uvedeným v poli „DRUH VÍZA“ upřesňuje udělené vízum jakožto vízum dle čl. 2 odst. 2 tohoto nařízení, přesněji dle čl. 2 odst. 2 písm. a), tj. víza zakládajícího právo na „*průjezd přes území členských států nebo předpokládaný pobyt na tomto území, který nepřesáhne tři měsíce během jakéhokoli šestiměsíčního období ode dne prvního vstupu na území dotyčných členských států.*“ O turistickém vízu by bylo namíste hovořit tehdy, by-li by znám ve formuláři uvedený účel žádosti o vydání víza, ten však z vízového štítku seznatelný není, neboť nepatří mezi údaje, jež jsou ve štítku vyplňovány (výčet dle přílohy VII. vízového kodexu *a contrario*). Uvedené pochybení krajského soudu však jen stěží mohlo mít dopad do právní sféry stěžovatele. Krajský soud sice konstatoval neefektivitu stěžovatelovy volby předmětného typu pobytového oprávnění, nicméně neučinil tak pro účel, ze kterého bylo (dle předpokladu krajského soudu) o vydání víza žádáno, nýbrž obecně s ohledem na typ víza ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. a) vízového kodexu, který se vyznačuje relativně krátkou maximální dobou uděleného pobytového oprávnění (90 dnů), která zjevně nepostačuje k stěžovatelem nyní deklarovaným studijním účelům. Dále Nejvyšší správní soud připomíná, že sám stěžovatel při výsledku, jehož průběh je zachycen v protokolu ze dne 12. 2. 2014, č. j. KRPB-33032/ČJ-2012-060026-SV (zahrnutém ve správním spisu), konstatoval: „*Poté jsem přiletěl na turistické vízum na které jsem tady do dnešního dne.*“ Dle názoru Nejvyššího správního soudu proto uvedená terminologická nepřesnost krajského soudu nečiní napadený rozsudek nepřezkoumatelným.

Argumentuje-li dále stěžovatel nepřezkoumatelností napadeného rozsudku spočívající v tom, že se krajský soud nevypořádal s jeho odkazem na závěry rozsudku

Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2014, č. j. 1 A 76/2013 – 29, nemůže mu ani v tomto ohledu Nejvyšší správní soud přisvědčit. Na str. 8 napadeného rozsudku krajský soud nejprve stručně vylíčil skutkový a právní základ věci, v níž bylo uvedeným rozsudkem rozhodnuto, a následně srozumitelně popsal podstatné odlišnosti, pro které nepovažoval stěžovatelovu argumentaci *per analogiam* za přílehavou. Dle krajského soudu se totiž v nyní posuzované věci správní orgány otázkou dopadu správního vyhoštění do soukromého života (tehdejšího) žalobce zabývaly, a to na rozdíl od případu posuzovaného Městským soudem v Praze. Z uvedeného důvodu považuje Nejvyšší správní soud za zřejmé, že napadený rozsudek není v tomto ohledu nepřezkoumatelný.

Dále je třeba uvést, že Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným ani v jiných, stěžovatelem nenamítaných, ohledech. Neshledal ani přítomnost jiných vad, ke kterým přihlíží i bez návrhu (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Pro úplnost však lze podotknout, že krajský soud na str. 9 napadeného rozsudku použil nevhodnou formulaci při reprodukci dřívějších judikатурních závěrů Nejvyššího správního soudu, a to konkrétně v úvodu jednoho z odstavců textu odůvodnění: „*Nejvyšší správní soud konstatuje, že ...*“, kdy tato úvodní věta není nikterak opatřena odkazem na parafrázované (resp. citované) rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, což konsekventně působí dojmem, že příslušnou žalobní námitku nevypořádal krajský soud, nýbrž Nejvyšší správní soud.

Nejvyšší správní soud dále nepřisvědčuje ani námitce, dle níž je závažnost zásahu do jeho soukromého a rodinného života umocněna tím, že jeho případná budoucí žádost o udělení dlouhodobého pobytu (správně zřejmě víza) nebude moci být v žádném případě úspěšná, neboť v řízení o takové žádosti Ministerstvo vnitra odkáže na ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu s tím, že ve shodné situaci žalovaný ke stěžovatelovu studiu nepřihlédl a proto k němu nesmí přihlížet ani Ministerstvo vnitra. Tato námitka je ryze spekulativní. Dle ustanovení § 56 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců platí, že „*[d]louhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže v uplynulých 5 letech porušil povinnost stanovenou tímto zákonem, za podmínky, že důsledky neudělení dlouhodobého víza budou přiměřené důvodu pro neudělení dlouhodobého víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto neudělení do soukromého a rodinného života cizince.*“ Z citovaného ustanovení je zřejmé, že Ministerstvo vnitra nemůže být vázáno názorem žalovaného, jenž byl vysloven v řízení nesouvisejícím. Stěžovatel tak staví svou argumentaci na nepřipustném předjímání rozhodnutí jiného správního orgánu v řízení, které by pouze v případě negativního výroku (a navíc toliko nepřímou) mohlo umocnit zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele. Nejvyšší správní soud dále považuje za vhodné připomenout, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, stejně jako případné řízení o kasační stížnosti, je zásadně ovládáno principem kasačním, jenž v právní úpravě řízení o žalobě nachází svůj odraz v ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., a v řízení o kasační stížnosti pak v ustanovení § 109 odst. 5 téhož zákona. Z tohoto důvodu nemohla být v řízení před krajským soudem posuzována trvalost vztahu stěžovatele a jeho partnerky s plným zohledněním plynutí času, ale pouze se zohledněním délky vztahu tak, jak byla „koncentrována“ vydáním rozhodnutí žalovaného. Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že stěžovatel může uplatnit postup dle § 122 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, přičemž právě v případě takové žádosti by bylo možné plně zohlednit

pokračování

stěžovatelem tvrzené trvání jeho partnerského vztahu ve vazbě na posouzení, zda zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění bude přiměřené vzhledem k důvodům, pro které bylo vydáno.

Stěžejní kasační námitkou rozporuje stěžovatel správnost závěru krajského soudu, dle něhož nebude uložení (spíše realizací, s ohledem k odkladnému účinku žaloby) správního vyhoštění nepřiměřeně zasaženo do soukromého a rodinného života stěžovatele. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu. Např. v rozsudku ze dne 5. 6. 2015, č. j. 5 Azs 28/2015 – 34, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že „[v] případech, které spojují otázku možného porušení práva na respektování rodinného či soukromého života a otázku nuceného vycestování cizince, je nutné vycházet především z judikatury ESLP vztahující se ke článku 8 Úmluvy. (...) tato judikatura zobledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem. Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou 5 Azs 28/2015 veřejného pořádku. Právo vyplývající z článku 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu. Zvláště naplnění kritéria, že rodinný život byl založen až poté, kdy dotčené osoby věděly, že cizinec pobývá na území nelegálně, může vést k závěru o neopodstatněnosti stížnosti (viz např. rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 26. 1. 1999, J. O. S. proti Spojenému království, stížnost č. 43279/98, či ze dne 9. 11. 2000, A. S. proti Lotyšsku, stížnost č. 50065/99).“ Z uvedených hledisek přitom posuzoval otázku přiměřenosti dopadů správního vyhoštění i krajský soud. Stěžovatel navázal tvrzený partnerský vztah až poté, kdy mu bylo správní vyhoštění uloženo, při výše konkretizovaném výsledku uvedl, že v České republice nemá žádné kulturní a sociální vazby, nevykonává výdělečnou činnost, neovládá český jazyk, všichni jeho příbuzní se nachází v zemi jeho původu a pravidelně s nimi udržuje kontakt pomocí dálkových komunikačních prostředků, přičemž svou rodinou je i finančně podporován. Správním vyhoštěním by tak mohlo být zasaženo toliko do jeho soukromého života, a to v případě nutnosti ukončení vysokoškolského studia. Uvedená eventualita je však pouze hypotetická, nikoli bez dalšího neodvratitelná či vysoce pravděpodobná. Ze všech uvedených důvodů má Nejvyšší správní soud za to, že krajský soud i žalovaný posoudili otázku přiměřenosti zásahu správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele správně.

Pokud stěžovatel již v žalobě namítal, že délka trvání jeho partnerského vztahu s občankou České republiky je pro účely kvalifikace vztahu dle § 15a odst. 3 písm. b) irelevantní, přičemž obdobný argument uplatňuje nyní v kasační stížnosti, nemůže mu v tomto Nejvyšší správní soud přisvědčit. Výkladem ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 Azs 151/2015 – 35 uvedl: „Při aplikaci tohoto neurčitého právního pojmu je třeba vždy zkoumat konkrétní okolnosti každého případu a není možné konstruovat jednotnou šablonu, kterou by bylo možné aplikovat na každý případ tvrzení o cizinci, který má být považován za rodinného příslušníka občana EU. Lze však konstatovat, že tento pojem zahrnuje

v sobě dvě dílčí kritéria, která musí být u posuzovaného vztahu současně existovat, aby byla naplněna první podmínka složené skutkové podstaty v § 15a odst. 3 písm. b) cizineckého zákona. Prvním kritériem je kvantitativní stránka vztahu, v rámci níž je hodnocena jeho trvalost, a druhým kritériem je kvalitativní stránka vztahu, u které se hodnotí, zda je posuzovaný vztah obdobný vztahu rodinnému. Kvantitativní i kvalitativní stránka spolu úzce souvisejí a nelze je striktně oddělovat. Trvalost partnerského vztahu je přirozeně možné dovodit především ze samotné délky vztahu, z předpokládatelného budoucího vývoje vztahu a vůle partnerů ve vztahu setrvat. Významným vodítkem pro její posouzení mohou být informace, kdy vztah vznikl, za jaké situace, jak dlouho již vztah trvá, jak se v průběhu času vyvíjel a jaké významné okolnosti jej provázely. Stejně tak důležité je ale posouzení, zda partneři plánují společnou budoucnost, přemýšlejí již o konkrétním budoucím uspořádání vzájemných poměrů a znají i individuální plány svého partnera. Jinými slovy, kvantitativní stránka vztahu pro účely § 15a odst. 3 písm. b) cizineckého zákona je zpravidla naplněna tehdy, pokud lze u posuzovaného vztahu již mluvit o určité společné minulosti a zároveň vše nasvědčuje tomu, že vztah bude i v budoucnosti nadále pokračovat. Při posuzování trvalosti partnerského vztahu má ovšem primární význam samotné plynutí času, které svědčí ve prospěch trvalosti vztahu, pokud pouto mezi partnery dosahuje stále dostatečné intenzity. Je třeba upozornit na to, že samotnému pojmu společné domácnosti je inherentní určitá „trvalost“ takového soužití (viz Eliáš, K.: Domácnost, in: Ad notam, č. 3/2007, str. 70). Pokud vykládané ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) cizineckého zákona přidává k této základní „trvalosti“ obsažené v pojmu společná domácnost požadavek trvalosti vztahu mezi cizincem a občanem EU, pak tomu nelze rozumět jinak, než že se jedná o požadavek určité kvalifikované trvalosti. V této souvislosti lze zoblednit i délku soužití, kterou u nesezdaných párů pro přiznání právní relevance vyžadují jiné předpisy. Zatímco u manželství a registrovaného partnerství je závažnost a trvalost vztahu (byť nikoli nerozlučitelnost) dána již právním úkonem, kterým snoubenci do takového stavu po zralé úvaze a s vědomím všech následků vstupují, neformálnímu soužití, v němž partneři buď nechtějí nebo pro různé překážky nemohou takovýmto úkonem osvědčit jeho trvalost, právo zpravidla přiznává určité účinky až poté, co se jeho kvalita potvrdí určitým časovým trváním tj. právě prostřednictvím onoho kvantitativního prvku. Občanský zákoník (č. 89/2012 Sb.) tak druhovi, který žil ve společné domácnosti se zůstavitelkou po dobu jednoho roku před smrtí, dává postavení dědice ve druhé, resp. třetí třídě zákonné posloupnosti (§ 1636). Pro přiznání práva zastupovat druhu v případě duševní poruchy vyžaduje občanský zákoník již soužití ve společné domácnosti po dobu tří let (§ 49 odst. 1). Zákon o daních z příjmů (č. 586/1992 Sb.) vyžaduje pro osvobození daru, resp. jiného majetkového zvýhodnění, od daně soužití ve společné domácnosti po dobu jednoho roku před nabytím daru [§ 4a písm. m) bod 2, § 10 odst. 3 písm. c) bod 2]. Vedle těchto příkladem uvedených skutečností, které se vztahují k posouzení samotného partnerského vztahu, je nutné ale zoblednit i další významné okolnosti, které mohou mít význam jak pro hodnocení trvalosti a hloubky tvrzeňého vztahu, tak pro samotné řízení, kvůli kterému je partnerský vztah hodnocen. Bude se jednat například o zjištění, zda přiznání statusu cizinci dle § 15a odst. 3 písm. b) cizineckého zákona nebrání určitá významná překážka, zda partnerský vztah nevznikl účelově v určité fázi řízení, jak se o něm správní orgán dozvěděl či jak dlouho řízení trvá. Okolností, kterou lze při hodnocení trvalosti vztahu mezi cizincem a občanem EU zoblednit, může být i to, zda osoby takto spolužijící mají jinou rodinu, jaké jsou důvody jejich odloučení od původního manžela a rodiny a jaký je vztah s těmito blízkými.“ Z citovaných závěrů, jež lze vztáhnout i na nyní projednávanou věc, je zřejmé, že délka trvání partnerského vztahu nemůže být pro hypotézu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců bezvýznamná, jak tvrdí stěžovatel. V takovém případě by totiž k naplnění

pokračování

podmínky trvalosti postačovalo pouhé tvrzení cizince (případně jeho partnera), že svůj vztah optikou budoucího vývoje vnímá jako trvalý.

Konečně Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatelův odkaz na blíže nespecifikovaný rozsudek Vrchního soudu v Praze není dostatečně konkrétní. Obecně lze odkazem na právní názor obsažený v soudním rozhodnutí podporovat, či naopak zpochybňovat určitý právní argument. Takový právní názor však musí být dostatečně artikulován buď užitím citace části textu, nebo jeho parafráze, současně však s uvedením takového označení zdrojového soudního rozhodnutí, které umožní jeho dohledání. Není-li takovýmto označením odkaz opatřen, přichází tím o argumentačně-kvalitativní aspekt autority instituce, již (údajně) měl být odkazovaný právní názor formulován. Tak je tomu i v případě odkazu stěžovatele na blíže nespecifikované rozhodnutí Vrchního soudu v Praze. Nedostatečná identifikace odkazovaného soudního rozhodnutí neumožňuje Nejvyššímu správnímu soudu posoudit, zda se skutkové a právní okolnosti stěžovatelem popisované právní věci shodují s nynější věcí natolik, aby bylo možné uzavřít, že se jednalo o věci obdobné, ve kterých by mělo být obdobně i rozhodnuto, případně přesvědčivě zdůvodněno, proč obdobně rozhodnuto nebylo.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost není důvodná a nezbývá proto, než ji v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s., zamítnout.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů. Případné náklady procesně úspěšného žalovaného patrně vznikly v souvislosti s běžným rámcem jeho úřední činnosti, pročez mu jejich náhradu Nejvyšší správní soud nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. března 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu